

TOLDALÉK.

H í r a d á s.

A' közelébbi 1805 esztendőben el kezdett *Prédikátori Tárház'* második esztendejére tartozó két elsőbb köteteknek a' feltett tziel szerint ugyan a' legközelebbi Augustusi Pesti Vásárkor széjjel kellett volna kiüldöztetni a' betses vevő Urak számokra; de ennek előre nem látott akadályain kívül, nevezetes hátra maradása esett onnan is, hogy Typographusunk *Szammer Istvály* Ur véletlenül meg hólt.

Ezen akadályok azonban lassanként arra vezettek, hogy ezen feltett tziel, ha valamit késneis, de a' Tiszt. Közönségnek annál nagyobb meg elégedését fogná reménységünk szerint meg nyerni; a' mellyről kit kit ezen *Tárház* Plánumban munkába vett következő nevezetes változások is eléggé meg gyözhetnek. Úgy mint:

I. Hogy a' *Tárháznak* annál nagyobb tökéletesítésére több idő és erő fordittassék; tehát együnk, kiis eddig csak némely darabokkal ottan ottan nyújtandó segedelmét és munkás társaságát ajánlotta, már ezentúl az egész munkának Redactionjában 's együtt lejendő ki dolgozásában *Feles-társ* léssen, és mind ketten az Alólírtak minden tehetségünket, munkánkat, és hivatalos foglalatosságinktól el szakasztható időnket a' Tisztelendő Közönség kedvének munkás iparkodásunk által lehető 's lejendő meg nyeresére szenteljük.

II. Hogy a' Könyv. elárulástól el válthatatlan alkalmatlanságoktól és kedvetlen következésektől általában meg menekdjünk; tenát az egész Nyomtatás és Distractió. gondját Vátzi Typographus Máramaró-

ni Gottlieb Antal Urnak által adtuk, kinek is nyomtatásbéli pontossága 's tisztsága eléggé esmérletes, és ez az Ur valamit Typographusi mesterségével megtehet, mind annak az Olvasó Közönség' kedve megnyeréséért szives feláldozását általunk ajánlja — Mellynél fogva miis mind a' Nyomtattatás, Igazítás, és elárulás terheitől meg szabadulván, mind a' köz munkálkodáshoz kettőzött erővel foghatván, ígéretet teszünk a' felől is ezentúl

III Ha az Ur akarándja és élünk, esztendőnként ezen Predikátori Tárháznak négy négy fogásokból álló ujjabb darabjaival fogunk szolgálni a' Tisztelendő Olvasóknak, mellyeknek minden fogása szép Median Octav formában szép tinos nyomtatott boritékba fértzelve, leg alább tiz árkasonként fog a' Compactor Urak által a' véle élni kívánóknak számokra széjjel osztattatni, minden fogásnak 30 xr-ból álló börtbeli ára szerint; melly valóban a' mostani mindennemű drágaság mellett oly oltsóság, hogy ezen az áron tudunkal edgyetlen egy tudós Europai efféle munkátis megszerezni nem lehet.

IV. Ezen négy fogások ennekutánna minden János fő vételi Pesti Vásári alkalmatossággal; de az idén (ha lehetséges) a' Leopoldnapí Vásárban edgyütt fognak ki osztogattatni nevezett Gottlieb Urnak Pesti Depositoriumából. Egyébkoris pedig mind Vátzi mind N. Váradí már fel állított, mind Szigeten ujjonnan fel állítandó Typographiáiban meg kívántató számmal fognak eladó Exemplárok találtatni.

V. E' folyó 1806-dik esztendei Darabnak három első kötetjeiben, Prédikatiók és Héti könyörgések, a' 4-dik vagyis *Tudósító fogásban* pedig külföldi új

Theologus (vagy leg alább ezekre is tartozó) munkáknak a' nevezetesebb TudósUjságok szerint leendő elő-adása, nevezetesebb Hazai és külföldi Tudósainknak életek és halálok, újabb Prédikátori és Professori előmenetelek, és más e' féle különösen a' Prédikátori Rendet interessáló Értekezések és Tudósítások fognak bé foglaltatni.

VI. Tsak ezekből is eléggé szembe tűnhetvén az, hogy nekünk e' fel vállalt munkában nem annyira a' ditsőségnek telhetetlen szomja, annyival kevésbé a' nemtelen Nyereség kívánása lévén ösztönünk; mint az: hogy szolga társainkon segítsünk, Nemzetünknek tudományos betsit tehetségünk szerint a' külföldi Tudósok előtt is emeljük, és a' falusi tudós életnek unalmaiból való vergődésre, és tudományos pallérozódásunknak a' dologtalanság' rósdái és az idő tompításai ellen való megmenekedésre tiszteséges alkalmatosságot *vegyünk és adjunk*. Erre nézve minden szives atyaisággal meg hivunk ujjolag mind a' két Hazában élő 's, mind a' két Protestans Confession lévő minden Tiszteletes Tudós Atyafiakat, nem tsak ezen közjóra szánt Munkáknak haszonvételére, hanem különösen, a' kiktől kitélik, köz haszonra szánt új Munkáiknak velünk leendő közlésére is, mellyeket illendő köszönettel, és érdemesítéssel a' *Tárházba* be iktatni 's ennél fogva: *kiktől mit lehessen várni?* a' felől az Olvasó Tiszt. Közönségnek figyelmetességét fel serkenteni buzgó Hazafiúi kötelességünknek fogjuk tartani. — E' végre, nagyobb Irásaikat ugyan adandó alkalmatossággal vagy egyenesen hozzánk *Berénybe*, vagy *Lepsénybe*, vagy Pesti Vásárookra Gottlieb és Kiss István Urak Könyves boltjokba, vagy végre Debre-

tzeni Vásárookra ugyan Kíss István Urnak könyves Sátorához a' *Predikátori Tárház* kiadóhoz titullált borítékban, a'probb Leveleiket pedig Postán, *Budán, Fejérváron* által *Lepsénybe*(ugymint a' hola' Posta Hivatalis vagyon) Látzai József Predikátorhoz utasítandó titulussal, és a' kiktől lehet, *Nb. frankózza* küldeni méltoztassanak.

Melly alázatos jelentésünk mellett, magunkat és jó igyekezetünket egész tartozó tisztelettel és a' közjó szolgálajjára el szánt készséggel, Tiszt. Túdós Olvasóinknak 's minden kegyes Jóakaróinknak a' fzeretet által munkás szivességekbe ajánljuk. Veres Berevényben Ns Weszprém Vármegyében 22. Aug. 1806.

Fábián József Weszprémi Tract. Senior és V. Berevényi Reform. Prédikátor.

Látzai József MezőFöldi Tract. Assessor, és Lepsényi Reform. Predikátor, mint a' *Predikátori Tárház* kiadói.

A' Hegyalja szomszédjából, Aug. 3-kán.

Ki nem tapasztalta gyönyörködő csudálkozással, hogy némelly állatok társaságos életet élnek, és kormánytól függnék? Ezeknek számok közzé valók a' járvány madarak, is, kiket a' természet téli hónapokra melegebb ég hajlat alá szollít. Ennek tegnap egy nevezetes példáját 's bizonyosságát vala alkalmatosságom látni 's érteni; 's közlöm azt a' *'Természeti Historia'* barátjaival, mert figyelmekre valóban érdemes.

Azon egyy órányi szélességű völgyen, melly Zemplényben Sátor-Allya-Ujhely és Szőlöske közt nyílik, soha még ekkoráig gólyák meg nem telepedtek, holott túl a' hegyeken olly számosan fognak nyári szállást, mint az Alföld lapályain. Azonban tavaly tavasszal egyy pár gólya a' nyaralni vissza térő seregtől vagy elmaradván, vagy elváltván, Legenyén, egyy órányira hozzám, egyy ottan lakozó Nemes házánál meg szállott. Nem sokára hozzá fogtak a' fészek rakásához, a' jércze megtojta monyait. De a' kis majorság felett nagy veszély lebegett. Egyy nap, a' ház' urának 's cselédjeinek, sőt az egész falunak szemléltére. Imhol jö a' hegyek mellől, Imreg' tájékáról, tizenkét gólya, 's sok ideig magasan a' falu felett kereng. Végre a' két dezertornak akár el vitelére akár csak büntetésére, kivállalkozik a' kerengő csapatból két vitéz, 's derekasan hozzá lát az executiohoz. A' két szökevény meg futamlott. Akkor ezek le szállottak a' házra, a' fészket szélyel rugdosták, 's eljárván tisztjekben, visszarepültek a' felettek még mindég kerengő csapathoz, melly ezeknek felérkezések után mingyárt innét a' hegyek felé vette utját, honnan jött volt. A' gyalázatos meg futamlók késő estve tértek-vissza a' házhoz, 's az egész nyarat ott töltötték ugyan, de uj tojást, talán mivel már késő volt volna kikölteni, nem tojtanak.

Az el-múlt tavasszal ismét meg jelene a' Legenyei két Emigráns, 's tsak hamar megjelenének utánna az Executorok is. De most másképpen üte ki a' koczka mint tavaly; rúttól özsze szabdalva tértek vissza a' felettek kerengő tsapathoz, 's a' fészek megmarada épségben. A' fiókok kiköltek, 's már tol-

lasan láttam őket, Nem sokára a' mi vidékünk is gólya-Colónia lesz. — Szerentsére az efféle Megszállók nem bánnak oly sanyarúan a' magok Coloniájik földszülte lakosaikkal mint a' *tollatlanok*.

Ehez tartozik a' következő gólyának²ótis: Szennán, (Ungvárban fekszik) egy gólyakakas, kinek nőjét valamelly oktalan ember talán vad mulatságból meglötte, ki lesett egy ház' fedelén egy magában álló nöstényt, 's élt az alkalmazhatósággal. A' nő gúnárja flegmával nézte egymás épületetske tetejéről a' mulatságot, és a' maga gyalázatját. De még a' gólyák nem jutottak-el a' nagy városi culturának arra a' lépcsőjére, hogy az affélet flegmával nézhessék, 's a' vérig szabdalta-össze fészkének megfertőztetőjét. Azután aszszonyom ökelmét vette fenyíték alá, 's olly keményen bánt vele mint a' hajdani kor' Nagyjaik bántak a' magok hüségtelennek talált hitvescikkel. Végre a' gyanúba vett tojásokat hányta-le, 's bújában eltávozott; de a' boszszús távollét nem tarta tovább ötöd napnál. Felejtette a' bántást, 's újra megrakta a' fészket.

Magyar Ország.

Nógrád Vármegyéből Augustus 18-dik napján.

Ezen Tek. Megyének fő Ispánnya Német-Ujvári Gróf Batthián, József György Császári Királyi belső Status Tanácsos Úr halálos betegségbe esvén, és meg is halálózván, Eő Cs. Kir. Felségének kegyelmes rendelkezéséből az itten tartandó Építő Széknek végbe vitelére, Méltós. Udvari Tanácsos, a'

Fels. Kir. Canczellariának Consiliariususa és Referense, Tek. Torontál Vármegyének Fő Ispánnya, 's a' Sz. István Rendjének kis Keresztese, Kir. Commissariusi fővel ide küldetvén igen számos Uraságnak jelen létében ezen folyó Aug. 13-ik napján vitte végbe a' reá bízott dolgot, még pedig következőképpen:

Első All Ispányá tétetődött vagy inkább azon hivataljában meg hagyattatott Tek. *Szentiványi János* Úr — Második All Ispánságra Titt. *Ambrózy* Úr emelletett — Fő Nótáriusságra Titt. *Muzslay Antal* — Első Vice Notariusságra *Balás István*; Másodikra *Ruthay György*; betsületből valóra *Sréter Antal* neveztettek ki —

Generalis Preceptorrá a' Hadi Kaszsa mellé *Mesko Sámuel*; a' Honnyi Kaszsa mellé *Dubraviczky Péter* Urak tétetődtek.

Járásbéli Tisztekké lettek.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1. A' Kékkői Járásban.

Fő Szolga Biróvá *Gyurtsányi József*; All-Szolga Birákká *Csemnitzky József*, és *Sréter István* — Ordinarius Jurassorokká *Czecze* és *Korodini János*; Járásbéli Adószedővé *Majersky János* Urak.

2. A' Szécsényi Járásban.

Fő Ssolga Biróvá *Gyürky Pál* — All Szolga Birákká *Szerémy Lajos*, és *Jezernitzky Gábor*, — Ordinarius Jurassorokká *Traitler Ijván* és *Plathy N. N.* — Járásbéli adószedővé *Bene Károly* Urak.

3. A' Füleky Járásban.

Fő-Szolga Biróvá *Etthre Antal*, All-Szolga Birákká *Zmesnál Gábor* és *Bori János*, Ordinarius Ju-

rassorokká *Somoskői János és Bornemisza Gábor* —
Járásbeli Adószedővé *Jakabfalvi Lajos Urak.*

4. *A' Losonczy Járásban.*

Fő-Szolga Biróvá *Horváth Gedeon*, All-Szolga
Birákká *Okolitsányi Péter és Madáts János* — Or-
dinarius Jurassorokká *László Dienes és Benintzky*
Lajos — Járásbeli Adószedővé *Szigyártó Sámuel*
Urak.

Fő Comissáriusságra *Madáts Imre*; Ord. Fis-
calisságra *Plachy János*, Vicze Fiskálisságra *Bory*
Miklós, Honorarius Fiscalisságra *Sréter N. N.* Exac-
torságra *Varbói János*, Várnagyságra *Paczalay Jakab*,
Az utakra való vigyázásra *Szentiványi Márk Urak*
választódtak.

Comissariusokká tételődtek]

Marsovsky János, Horváth Lajos, Fyri János
és Laszli Gábor Urak.

Azt irhatom a' Magy. Kurir Iróinak, hogy en-
nél fényesebb 's nevesebb Építő Szék régen nem
vólt sem ezen Nemes Nógrád, sem más Vármegyék-
ben. Minden szomszéd és közelebb fekvő Vár-
megyéből számos Deputatusok küldettek, Tek.
Gömör Vármegyét kivéven, a' hova ezen napon
Fels Nador Ispányunk Eő Kir. Fő Herczégse va-
ratott és bé is érkezett.